

EDİTÖRÜN MESAJI



Laik Cumhuriyetimizde laik kişi ve kuruluşlara yönelik cadı avı devam ediyor. Son hedefte, ülkenin akılcı yanını temsil eden ve gerçekleri söylemekten çekinmediği için "vatan haini" ilan edilen başka bir meslek kuruluşu vardı. Hükümet, Barolar Birliğinden sonra Türk Tabipler Birliğine de savaş açtı.

COVID-19 verilerinin doğru açıklanmadığını ve devletin hem sağlık çalışanları hem toplum sağlığı açısından gerekli tedbirleri almadığını duyuran TTB, geçtiğimiz günlerde hekimlere siyah kurdeleyle protesto çağrısında bulunmuş ve **"Yönetemiyorsunuz. Ölüyor, tükeniyorsunuz!"** diyerek iktidarı eleştirmişti. Açıklamanın ardından MHP Genel Başkanı Bahçeli, *"TTB, bugünkü hassas dönemde, insan ve toplum sağlığı hakkında asılsız şaibe ve şüpheleri körüklemektedir. Bu nedenle sadece adında Türk bulunan Tabipler Birliği derhal ve gecikmeksizin kapatılmalıdır. Yöneticileriyle ilgili adli işlem yapılmalıdır."* diyerek tepki çekti. MHP'li Semih Yalçın, TTB'yi "tıbbi atık" olarak tanımlarken; BBP'li Desteci, *"Amacımız, 12 Eylül öncesi olduğu gibi kızıl işgalden, bu yapılardan kurtulmak ve TTB'yi gerçek, yeminine sadık sağlık çalışanlarına emanet etmek."* dedi.

Mevcut koşullarda toplumun en önemli mesleğini icra edenleri temsil eden bir kuruluşu hedef gösteren bu provokatif açıklamalar, cahil kesimde yankı buldu ve sağlık çalışanlarına yönelik halihazırda devam eden şiddet eylemleri arttı. Ankara Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapan sağlık emekçileri, yakınlarını kaybedenlerin şiddetinden, kapının arkasına barikatlar koyarak kurtuldu. Hükümetin söz konusu açıklamaları devam ettikçe bu şiddet olaylarının da devamı gelecektir.

Son açıklanan verilere göre COVID-19'dan hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının sayısı, 43'ü doktor olmak üzere 100'e ulaştı. Virüse yakalanan sağlık emekçilerinin sayısı ise 943 oldu. Salgına karşı kendi canları pahasına savaşan sağlık çalışanlarının, oturdukları fildişi koltuklarında "yerlilik ve millîlik" edebiyatı yapanlardan daha vatansever olduklarına hiç kuşku yok. Sonunda ölüm çığırıklığı yapanlar değil, yaşayan ve yaşatanlar galip gelecektir!

YURTTAN HABERLER

Tarikatların kıskacında laik bir ülke



Geçtiğimiz haftalarda Uşşaki tarikatı şeyhinin cinsel istismarı ve ardından yaşananlar gündeme oturmuştu. İstismara maruz kalan kız çocuğunun babası verdiği röportajda o şeyh için şunları söyledi: *"Biz onu gerçekten peygamber vekili olarak görüyorduk. Son zamanlarda da mehdilik ilan etmişti. Biz yalan söylemeyeceğini düşünerek onu gerçekten mehdi olarak görüyorduk."*

Faaliyet göstermeleri 1925'te yasaklanan tarikatlarda yer almalarına ve cezalandırılmaktan korkup korkmadıklarına dair soruyu anne şöyle yanıtladı: *"Bir korkum yok. Biz oraya Allah rızası için gittik, bugün olsa yine giderim. O yere değil ama."*

Tarikatları araştıran Prof. Dr. Esengül Balcı'nın tespitleri ise şöyle: *"Türkiye'deki tarikatlar para ve menfaat ilişkileriyle palazlanmış karanlık organizasyonlar. Artık kamudan beslenen devasa holdinglere dönüştüler. Devlet örgütlenmesi içinde etkin konuma gelmek için her türlü desteği aldılar. Yoksul öğrencileri ağlarına düşürdüler. Mezun olanları siyasi ilişkilerini kullanarak kamuya monte ettiler. Türkiye'de 30 tarikat silsilesi ve bunların 400 kolu var. Sadece İstanbul'da 448 tekke faaliyetlerini sürdürüyor. 800'ün üzerinde faal medrese var. Büyük şehirlerde kaç apartman medresesinin faaliyette olduğu bilinmiyor."*

Cübbeli Ahmet olarak bilinen din adamının açıklamasıysa konu hakkında akla gelenler arasında başı çekiyor: *"İki bin selefi dernek silahlanıyor. Savcılar beni çağırırsalar ben en azından yüz ellisinin ismini vermeye hazırım."*

Peki, laik Cumhuriyetin hukuk muhafızları olan savcılar ve hâkimler hala neyi beklemekte? 15 Temmuz darbe girişimi gibi bir dinî kalkışmayı mı, yoksa laik insanların topyekûn hedef alınacağı bir iç savaş mı?

Öğrencilere ahiret sorgusu



Kocaeli'deki bir Anadolu lisesinde görev yapan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni İbrahim K., öğrencilerine inançları ve yaşam tarzlarıyla ilgili sorular yönelterek bu kapsamda bir ödev hazırlamalarını isteyecek kadar ileri gitti. Sorular şöyle:

"Kız veya erkek arkadaşın var mı?"

"Kılık kıyafetine dikkat ediyor musun?"

"Instagram ve Facebook gibi sosyal medya organlarını işe yaramadığı halde kullanıyor musun?"

"TV'de inancına ters düşen birçok şey yayınlanıyor, izliyor musun?"

"Namaz kılıyor musun?"

"Bir yaratıcıya inanıp da yaratıcı ve uyulan dine göre hareket edilmeme nedeni nedir?"

Anne-babalarının bile kendilerine böyle sorular sormadığını belirten öğrenciler, bu ödevi yapmak istemediklerini ailelerine söylediler. Haklı olarak duruma tepki gösteren veliler hem okula hem de Öğrenci Veli Derneği Kocaeli Şubesine şikâyetinde bulundu. Okul yönetimi ve konuyla ilgili çok sayıda şikâyet aldığını bildiren Veli-Der, söz konusu öğretmenle ilgili gerekli işlemlerin yapılacağını ve konunun takipçisi olacaklarını belirterek şu çağrıda bulundu: **"Benzer uygulamalara maruz kalan velilerimiz, derneğimize ulaşabilir."**

Ödev gerekçesiyle gençlere dayatılan bu "ahiret sorgusu" öğrencilere dini mobbing ve psikolojik baskı uygulayan bir fişleme yöntemidir. Dahası bazı öğrencilerin not kaygısıyla bu sorulara dürüstçe cevap vermemesi; dolayısıyla "ahlak" bilgisi aşılama iddiasında olan bir öğretmenin (?) onlara yalan söyleme alışkanlığı aşılması da kuvvetle muhtemeldir. İnsanların özel hayatı yalnızca kendilerini ilgilendirir; bu, en basit ve temel ahlak kuralıdır. Bu olay kapsamında tüm gerici kesime sesleniyoruz: Gençlerimizi kendiniz gibi sorgulamaya kapalı bir koyun sürüsüne dönüştürmenize izin vermeyeceğiz. Ateizm Derneği olarak çocuklarının hakkını savunan sorumlu velilerimizin ve ülkemizin geleceği açısından önemi malum olan Z kuşağının her zaman yanındayız.

Bir halk sağlığı problemi: İrtica

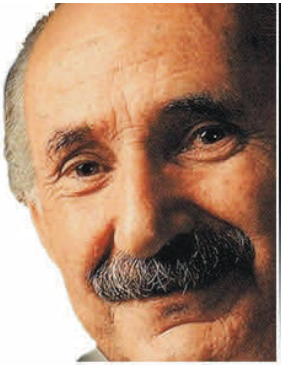


Pandemi, sağlık emekçilerinin değerini anlamamızı sağladı. Kamunun sağlığı için ciddi anlamda risk alan sağlık çalışanlarına ne kadar teşekkür etsek az. Ancak hükümetin Türk Tabipler Birliğine karşı yürüttüğü savaş ve Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan genelge, devleti idare edenlerin bizimle aynı fikirde olmadığını gösteriyor.

Bilindiği üzere, kamu hastanelerinde çalışan personele Covid-19 salgını sebebiyle ek ödemeler sağlandı. Buna karşılık eğitim görevlileri (Doçent, Profesör vs) %16 ek ödenek alırken imamların %100 oranında ödeme almalarına karar verildi. Ortada adaletsiz bir tablo olduğu aşikar. Bir yanda halkın sağlığı için çalışan, araştırmalar yapan ve hastalığa yakalanma pahasına insanları iyileştirmeye çalışan sağlık emekçileri ve öğretmenler varken, din görevlilerinin bu kadar yüksek miktarlarda ödenek almasının ciddi bir ahlaki çöküşe ve adaletsizliğe işaret ettiği kanısındayız.

İmamların pandemi sürecinde toplum sağlığına nasıl bir katkı sağladıklarını, görev tanımlarının ve pratiklerinin bu salgının aşılmasında nasıl bir rol oynadığını ciddi anlamda merak ediyoruz. Zira virüsün etkilerinin dua yoluyla azaldığına dair bilimsel (!) bir çalışma yoksa, kendilerine sağlanan ödenek gereğinden fazla gibi görünüyor.

Ne yazık ki hayatımızın tüm alanlarına sızan irtica, artık her şeyden öte bir halk sağlığı problemi olarak da karşımıza çıkıyor.



Programımıza telefon ile bağlanabilir bize sorularınızı sorabilir ve ödül olarak **Turan Dursun** kitapları kazanma şansını yakalayabilirsiniz.



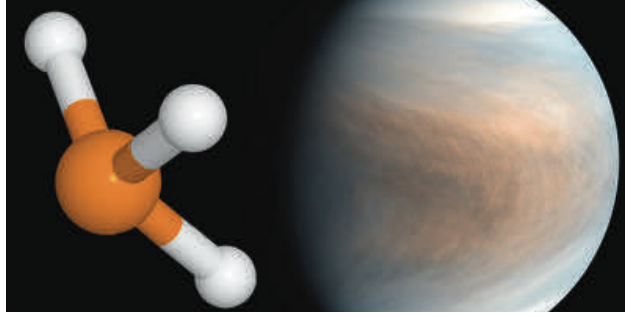
+90 216 900 2606
+90 216 900 1866

499 107 795 # Meeting ID



DÜNYADAN HABERLER

Venüs'te heyecanlı keşif



İngiltere'deki Cardiff Üniversitesinden Prof. Jane S. Greaves liderliğindeki uluslararası gök bilim ekibi, 14 Eylül 2020 tarihinde **Nature Astronomy** dergisinde yayımlanan makalede, Dünya'nın komşusu olan Venüs gezegeninin atmosferinde ~20 ppb (milyarda 20 molekül) oranında fosfin gazı bulduklarını açıkladı.

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nden (MIT) moleküler astrofizikçi ve makalenin ortak yazarlarından Clara Sousa-Silva ise konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: *Şunu belirtmeliyim ki yaşam, her zaman olduğu gibi, keşfimizin açıklaması için kullanılacak son kelime olmalı. Bu durum önemli, çünkü eğer bu buluş fosfinse ve bu da yaşam anlamına geliyorsa, evrende yalnız değiliz demektir. Aynı zamanda, yaşamın kendisinin çok yaygın olması ve galaksimizde de birçok yerleşik gezegen olması gerektiği anlamına da gelir."*



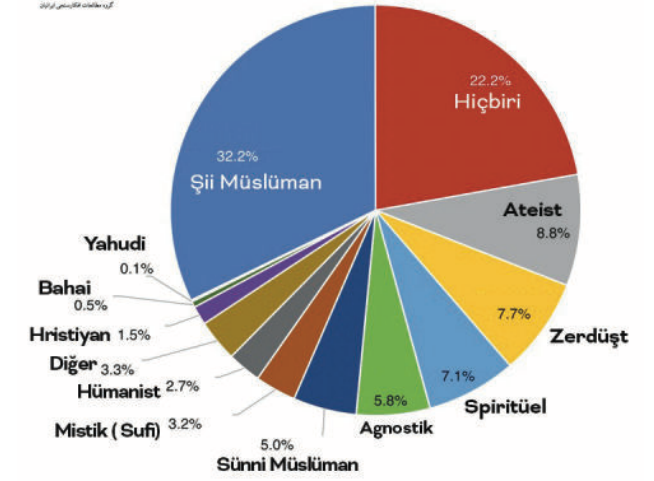
Mikrobiyolojik ortamlarda oluşan fosfin gazı (PH₃), Dünya'da bazı bataklıklarda bulunur. Oksijenden fakir ortamlarda yaşayan organizmalar tarafından üretilen bu gaz, bazı hayvanların vücut parçalarında mikroplarla birlikte gözlemlenir, ayrıca laboratuvar ortamında da üretilir. Venüs'te fosfin keşfedilmiş olması her halükarda son derece önemli; **çünkü ya bu molekülü üretebilecek yeni bir kimyasal mekanizma bulunduğu ya da Venüs'te canlı yaşam olduğunu gösteriyor.** Seksenli ve yetmişli yıllarda Satürn ve Jüpiter'in atmosferinde de fosfin keşfedilmişti, ancak o zamandan bu yana bu gezegenlerde herhangi bir yaşam izi bulunamadı. Ekipteki biyokimya uzmanı W. Bains ve meslektaşları, Venüs'te fosfin oluşumuna yol açabilecek, biyolojik olmayan başka kaynakları incelediklerini, ancak bunlardan hiçbirinin şu anda Venüs'te bulunduğu düşünülen miktarda fosfin üretmeye yetmediğini; dolayısıyla fosfinin, Venüs koşulları için daha önce makul olmadığını düşündüğümüz bir süreç sonucunda gelişmiş olması gerektiğini söyledi.

İkinci olasılık doğruysa, yani yüzey sıcaklığı 467°C olan ve atmosferinin %96'sı karbon dioksitten oluşan Venüs gibi bir gezegende yaşam varsa, bu keşif insanlık tarihinde dünya dışı yaşama dair ilk bulgu.

İran ve Irak'tan seküler sesler



GAMAAN
İran'da din anketi-2020



Son dönemdeki araştırmalar, İran ve Irak'ta sekülerleşmeye doğru bir eğilim olduğunu ortaya koyuyor.

Resmi kayıtlara göre nüfusunun %99,5'i Müslüman olan İran'da, 2020'de GAMAAN tarafından yürütülen çevrimiçi ankete katılanların sadece %40'ı kendini Müslüman olarak tanımladı. Katılımcıların %32'si kendini Şii kabul ederken, %5'i Sünni, %3'ü Sufi, %7'si "spiritüel", %8'i Zerdüş ve %1,5'u Hıristiyan olduğunu söyledi. Kendisini ateist olarak tanımlayanların oranı ise %9. Aynı ankete göre İranlıların %78'i Tanrı'ya, %37'si ölümden sonra yaşama ve %30'u cennet/cehenneme inanıyor. %90 gibi ezici bir çoğunluk dindar ailelerden geldiğini, buna rağmen %47'si inancını kaybettiğini ve %6'sı bir dini yönelimden diğerine geçtiğini söyledi. Ankette, dini yönetim sistemine eleştirel bakış açısıyla seküler toplum talebi arasında bağlantı olduğu görüldü: Katılımcıların %68'i dini buyrukların yasaların dışında tutulması gerektiğini, %72'si türban zorunluluğunun kaldırılması gerektiğini belirtti.

Dinin ülke yönetimine etkisi büyük olan Irak'ta yapılan son araştırmalar, gençler arasında kendisini seküler olarak tanımlayanların sayısında artış olduğunu gösteriyor. Kuzey Irak Bölgesel Yönetiminde yaşayan avukat Yara Ali zorla tesettüre sokulduğunu, ama birkaç yıl önce başını açtığını ve Tanrı'ya inanmakla birlikte dinden uzaklaştığını söylüyor. Yara, radikal İslamcı gruplar nedeniyle Irak'ta dinin "kafa karıştırıcı bir soru" haline geldiğini düşünüyor. Arab Barometer'a göre, Cuma namazına gittiğini söyleyen Iraklıların sayısı 5 yıl içinde %60'tan %33'e düşmüş. İslamcı partilere olan güven, 2013'te %35 iken 2018'de %20'ye gerilemiş.

İran ve Irak halkında görülen bu dönüşüm, bilgiye erişimin kolaylaştığı mevcut toplum yapısında muhafazakar bakış açısının hızla terk edildiğini gösteriyor ve daha aydınlık bir geleceği müjdeliyor.

Konuyla ilgili daha kapsamlı verilerin bulunduğu yazımıza sitemizden ulaşabilirsiniz: <http://www.ateizmdernegi.org.tr/blog/2020/09/24/iranin-sekuler-donusumu/>

İsimsiz kadınlar



Afganistan Cumhurbaşkanı Eşref Gani, kadın hakları savunucuları tarafından üç yıldır yürütülen kampanya neticesinde, annelerin çocuklarının doğum sertifikalarında adlarının yazılmasına izin veren yasayı imzaladı. Kadınlar için çok önemli olan bu gelişme, İslami anlayışın hüküm sürdüğü Afganistan'da tartışmalara yol açtı. Afganistan'daki bazı kesimler bunun **"namussuzluk"** olduğunu ve İslam'la bağdaşmadığını dile getirdi. Taliban idaresi altında bulunduğu dönemde ülke yönetiminde görev alan Akbar Agha, "Annelerin isimlerinin elektronik kimliklere işlenmesi Afganlar için namussuzluk ve rezilliktir." ifadesinde bulundu. Taliban'ın sözcüsü Zabihullah Mujahid ise Reuters'a verdiği demeçte, "Dinen, kadın adı yasaklılar arasındadır ve hiçbir yerde ifade edilemez. Annelerin, eşlerin, kız kardeş ve kızların adlarını söylemek toplumumuzda kültürel olarak tahammül edilemez." dedi.

Kampanyanın öncülerinden 28 yaşındaki İlahiyat Fakültesi mezunu Laleh Osmany, kampanyayı başlattıkları günden bu yana hakaret, aşağılama ve tehditlere maruz kaldıklarını belirtti. Ayrıca Taliban'ın aksine, isimlerinin söylenmesinin ve resmi belgelere işlenmesinin kendilerine İslam tarafından verilen bir hak olduğunu iddia ederek, bu hakkı geri almak istediklerini ifade etti. 2017'de başlatılan söz konusu kampanya, **#WhereIsMyName**(AdımNerede?) sloganıyla yürütülüyor ve ülkenin mevcut Cumhurbaşkanı tarafından da destekleniyor.

Afganistan'da kadınların isimleri söylenmiyor, resmi belgelere işlenmiyor, hatta mezar taşlarına dahi yazılmıyor. Oysa Afgan kadınların tek isteği, kendilerine var olduklarını hissettirecek bir isim ve yaşadıklarını hatırlatacak bir kimlik! Onlara bu hakkı bile çok görenlerin benimsediği bir inanç nasıl "sevgi ve barış" öğretisi barındırabilir ki?

Toplumsal destek projemizde yer alacak, **özgür düşünceli**

GÖNÜLLÜ PSİKOLOGLAR ARIYORUZ

Başvuru adresi:
iletisim@ateizmdernegi.org.tr

Ateizm Derneği

DERNEKTEN HABERLER

Hayko Bağdat



Bunlar Ateist!'e bu hafta Müslüman mahallesinde salyangoz satan bir gazeteci Hayko Bağdat konuk oldu. Tartışılan yazıları, son kitabı, ülkenin gidişatı hakkındaki görüşleri, inançlı/inançsız bireyler arası diyalog ve İnanç Vergisi Girişimi gibi konularda kendisiyle keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Eleştirel duruşu ve sivri diliyle tanınan bir Gazeteci olan Bağdat'a en sivri sorularımızı sorduk, kendisi de aynı cesaretle sorularımızı yanıtladı.

Daha önce birçok Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler temasında ülkemizdeki Ermeni azınlıkların sözcülüğünü yapan Hayko Bağdat'ın 'İnanç Vergisi Girişimi'ni desteklemesi bizi mutlu etti. (<https://www.inancvergisi.com>)

Sürprizi bozmak istemeyiz, ama yayının sonlarına doğru daha önce hiçbir yerde açıklamadığı inanç/inançsızlık durumunu ilk defa A.D. TV'de açıkladı.

Yayını izlemek için: <https://youtu.be/3T73zDHK9JA>

Doç. Dr. Nevzat Evrim Önal



O bizim için çok değerli bir beyin. Bunlar Ateist!'e bu hafta eski bir dostumuz konuk oldu. Ateizm Derneği'nin kuruluşunda büyük rol oynayan Ateistler Meclisi (2012) ve Ateist Dergi (2013) oluşumlarından eski yoldaşımız, Bilim ve Aydınlanma Akademisi üyesi Doç. Dr. Nevzat Evrim Önal'ı ağırladık. Aynı zamanda Türkiye Komünist Partisi eski yöneticilerinden ve mevcut üyelerinden biri olan Önal ile "Militan Ateizm, Sol İlahiyat ve Sosyalizm" üzerine konuştuk.

Yayının başında İnanç Vergisi Girişimi'ne eleştirel yaklaşan sayın Önal, sonlara doğru fikrini değiştirdi ve girişimimizi destekleyerek yayından ayrıldı. Yayın sonrası derneğimizle temasa geçen TKP yöneticileri, İnanç Vergisi Girişimi Ortak Bildirisini (<https://www.inancvergisi.com>) parti olarak imzalamak istedikleri konusunda görüş bildirerek bizleri sevindirdi.

Hatırlatma:Ateizm Derneği kurumsal olarak hiçbir siyasi lider, parti ve/veya adayı desteklemeyen, ancak eleştiri anlamında hiçbir sınır tanımayan bir çatı sivil toplum kuruluşudur.

Yayını izlemek için:

<https://youtu.be/gkPVOYDzdp0>

Secular World Podcast



Üyesi olduğumuz uluslararası şemsiye örgütlerden biri olan Uluslararası Ateist Birliği'nin (Atheist Alliance International) resmi YouTube kanalında yeni başlayan Secular World Podcast (Seküler Dünya Podcast) programı, bu hafta dernek başkanımız Selin Özköhen ve Uluslararası İlişkiler sorumlumuz Onur Romano'yu ağırladı.

Birliğin Yayıncılık ve İletişim Direktörü John Richards ile birlikte uluslararası bir proje olan ve 2020 Ağustos itibarıyla hayata geçen Ateist Mülteci Yardım Programı (ARAP) tanıtımını yaptığımız bu söyleşide, projede geldiğimiz son noktayı ve gelişmeleri paylaştık. (<http://www.ateizmdernegi.org.tr/arap/>)

Yayını izlemek için: <https://youtu.be/7qxn-KQDe4U>

BİZE ULAŞIN

E-Bültenimizde yer vermemizi istediğiniz haberleri iletisim@ateizmdernegi.org.tr adresine yollayarak önerilerinizi bizimle paylaşabilirsiniz.



Ateizm Derneği Çağrı Merkezi
+90 (850) 840 2337